

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnenej **PRO CIVITAS, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Astrová 2/A, IČO : 45 869 464, zastúpenej advokátskou kanceláriou verita, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karpatská č. 18, proti povinnému **E. G.**, bytom B., o **vymoženie 958,22 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4 Er 1284/2012, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 16. októbra 2013, sp. zn. 26 CoE 79/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená 24. novembra 2011 podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 958,22 Eur s príslušenstvom na podklade exekučného titulu rozhodcovského rozsudku, vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta č. 7, z 23. septembra 2011, sp. zn. IIB1010168, ktorým bola odporcovi E. G., bytom B., uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľke PRO CIVITAS, s.r.o. istinu v sume 958,22 Eur s príslušenstvom. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Bardejov o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie žiadosťou z 25. novembra 2011, doručenou 8. decembra 2011.

Okresný súd Bardejov uznesením zo 17. septembra 2012, č. k. 4 Er 1284/2011 - 14 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po preskúmaní exekučného titulu na základe zistenia zo všeobecných obchodných podmienok, že zmluvné strany si dojednali rozhodcovskú doložku, ktorá síce dáva

spotrebiteľovi možnosť výberu medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v prípade, ak by banka podala žalobný návrh na rozhodcovský súd predtým ako spotrebiteľ podá žalobu na všeobecný súd, spotrebiteľ je v takom prípade nútený podrobiť sa začatému rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde, ktorého právomoc je založená rozhodcovskou doložkou. Podľa názoru súdu, rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným a následné konanie pred rozhodcovským súdom odopiera ochranu spotrebiteľovi, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a Smernica 93/13/EHS. Výkon práv oprávneného podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považoval za nezlučiteľný s normami na ochranu spotrebiteľa i dobrými mravmi. Nekalú povahu rozhodcovskej doložky súd vyvodil z „obmedzenia“ práva spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany domáhať sa ochrany na všeobecnom súde v Slovenskej republike a túto rozhodcovskú doložku nepovažoval za dojednanú so spotrebiteľom individuálne, pričom rozhodcovská doložka núti povinného v prípade sporu podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, čím sa mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Táto doložka preto spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného ako spotrebiteľa. Povinný tieto podmienky nemohol ovplyvniť; mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým podmienkam, vrátane rozhodcovskej doložky a nemal teda možnosť osobitne si dohodnúť zmluvné podmienky. Poukázal na to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Považoval preto rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, a teda za podmienku neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Keďže rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nemôže byť spôsobilým titulom na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Krajský súd v Prešove na odvolanie oprávnenej uznesením zo 16. októbra 2013, sp. zn. 26 CoE 79/2013 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a na skonštatovanie správnosti dôvodov prvostupňového rozhodnutia uviedol, že považuje za správny právny názor prvostupňového súdu, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou. V predmetnej veci oprávnený, resp. jeho právny predchodca neuzatvoril s povinným osobitnú rozhodcovskú zmluvu, ale rozhodcovská

doložka bola začlenená do zmluvy o úvere, ktorú pripravil veriteľ a používal vo viacerých prípadoch pre neurčitý počet klientov. Odvolací súd poukázal na to, že stanovenie povinnosti banky ponúknuť klientom návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy v zmysle § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neznamena, že veriteľ je oprávnený včleniť do svojich zmlúv, resp. obchodných podmienok také znenie rozhodcovskej doložky, ktoré zakladá značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tak ako tomu bolo v danom prípade. Ak veriteľ uzatvára zmluvu so spotrebiteľom, je povinný rešpektovať aj príslušné zákonné normy chrániace spotrebiteľa. Z dôvodu neplatne uzavretej rozhodcovskej doložky rozhodcovský súd nebol oprávnený vo veci konať a vydať predmetný rozhodcovský rozsudok a preto exekučný titul nebol vydaný orgánom na to oprávneným. Súd prvého stupňa preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená, ktorá navrhla uznesenie krajského súdu zmeniť a poveriť súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne zrušiť uznesenie odvolacieho súdu a tiež aj uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Jeho prípustnosť vyvodil z § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O.s.p. (t. j. že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie; nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný; účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237; konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Prekážku „res iudicata“ dovolateľ vysvetľuje tým, že vec už bola právoplatne rozhodnutá rozsudkom vydaným rozhodcovským súdom. Exekučný súd v exekučnom konaní nebol oprávnený preskúmať správnosť rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a na jeho preskúmanie súdom nebol podaný osobitný návrh na začatie konania o jeho zrušení, ktorý je podľa zákona potrebný. Za postup súdov, ktorým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ktorým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd považoval to, že mu bolo upreté právo na výkon rozhodnutia vyplývajúce z rozhodcovského rozsudku na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (predovšetkým pokiaľ ide o posúdenie otázky existencie neprijateľnej podmienky dojednanej v úverovej zmluve, záveru o absolútnej neplatnosti rozhodcovskej

doložky, výkladu ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, či povinností podľa ustanovení zákona o bankách) prvostupňovým a odvolacím súdom. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberal skutkový a právny stav veci, význam rozhodcovského konania, ktoré porovnával s občianskym súdnym konaním. Poukázal na význam ochrany práv spotrebiteľa vo svetle implementovanej Smernice rady 93/13/EHS do právneho poriadku Slovenskej republiky a jej skutočný význam v doktrínálnej judikatúre Európskeho súdneho dvora s prihliadnutím na závery prijaté v konkrétne uvádzaných prípadoch.

Povinný sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p. skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p. V zmysle platnej právnej úpravy je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak odvolací súd zmenu uznesenie súdu prvého stupňa, alebo ak rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1, písm. a/ a písm. b/ O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia. ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.).

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého

stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ten, ho v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (vid' napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tej to procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, g/ O.s.p. netvrdila a ich existenciu nezistil ani odvolací súd.

Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania odvodňovala oprávnená tým, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (vid' bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľka vyčítala súdom nižšieho stupňa, že v rozpore so zákonom preskúmavali právoplatné exekučné tituly a že bez zákonom zvereného oprávnenia v exekučnom konaní skúmali prijateľnosť, či neprijateľnosť rozhodcovskej doložky. Dovolateľka tak v skutočnosti namietala, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho obsahového hľadiska (vid' § 41 ods. 2 O.s.p.) preto nešlo zo strany oprávnenej o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uviedla vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Dovoláním napadnuté rozhodnutia boli vydané v exekučnom konaní, v ktorom právomoc súdov (exekučného súdu, ako aj súdu rozhodujúceho v inštančnom postupe) vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (z Exekučného poriadku, napríklad z ustanovení § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1). Námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. tak nebola opodstatnená.

Dovolateľkou namietané vady uvedené v ustanovení § 237 písm. d/ a písm. e/ O.s.p. mali spočívať v opätovnom skúmaní „materiálnej správnosti rozhodcovského rozsudku“ v opätovnom prejednaní veci, hoci nebol podaný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku, i keď podľa zákona to bolo potrebné. Napokon vadu spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. videla v odmietnutí práva na uspokojenie priznanej pohľadávky v exekučnom konaní, hoci zákonné podmienky k tomu neboli splnené

a v nedostatočnom odôvodnení napadnutých uznesení.

K tomuto dovolateľkou namietanému dôvodu treba uviesť, že prekážka rozsúdenej veci (/res iudicata/ § 159 ods. 3 O.s.p.) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Jej podstata spočíva v tom, že právoplatný rozsudok predstavuje vec rozsúdenú, v ktorom prípade sa vylučuje možnosť totožnú vec znova prejednať a o nej rozhodnúť. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z akých už bol pôvodne uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku). O totožnosť účastníkov ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie. Toto procesné ustanovenie sa uplatní aj v exekučnom konaní (§ 251 ods. 4 O.s.p.).

Z obsahu spisu, rovnako ani z obsahu dovolania, nevyplýva, že konaniu v tejto veci medzi oprávnenou PRO CIVITAS s.r.o., a povinným E. G., bytom B., o vymoženie 958,22 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4 Er 1284/2011 na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok z 23. septembra 2011, sp. zn. IIB1010168, vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. nepredchádzalo žiadne iné exekučné konanie s tým istým predmetom konania, ktoré by sa týkalo tých istých účastníkov. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný. Z povahy rozhodcovského konania, ktoré je v zákonom vymedzených prípadoch alternatívnou možnosťou k súdnemu sporovému konaniu, totiž vyplýva, že jeho výsledkom môže byť titul, splnenia ktorého sa možno domáhať vykonaním exekúcie. Oprávnená preto neopodstatnene namietala, že súdy nižších stupňov zaťažili konanie vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O.s.p.

Pokiaľ ide o vadu podľa § 237 písm. e/ O.s.p., ktorej sa súdy mali dopustiť tým, že nebol podaný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku, hoci podľa zákona to bolo

potrebné, treba uviesť, že ani o takúto vadu v posudzovanej veci nejde. Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. zakladá prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku jednej z neodstrániteľných podmienok konania, návrhu na začatie konania; ak konanie prebieha napriek nedostatku návrhu a nejde o prípad, kedy súd môže konať aj bez návrhu. treba konanie zastaviť. Exekučný súd totiž v predmetnej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho obsahového hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu súdov nižších stupňov.

Pokiaľ ide o odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba zdôrazniť, že dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) jeho procesné oprávnenia, ktoré mu právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. Za porušenie práva v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (v zmysle ustálenej judikatúry) sa považuje aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Výsledkom takéhoto rozhodnutia je totiž zastavenie exekúcie, čím sa oprávnenej v exekučnom konaní odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia (porovnaj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 24/2010 a sp. zn. 3 Cdo 209/2008). Dovolací súd pri skúmaní, či v predmetnej veci nejde o túto vadu konania zistil, že konanie súdov takouto vadou nie je postihnuté.

Pre zodpovedné ustálenie vyššie uvedeného názoru bolo treba zodpovedať základnú otázku spočívajúcu v tom, či exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, je pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oprávnený aj bez návrhu (ex offio) posúdiť platnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné

konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúmava. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 (dostupnej na internetových stránkach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nssr.gov.sk), zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t. j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom (túto skutočnosť napokon nepopiera ani dovolateľ). Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon

rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offo) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť tvrdeniu dovolateľa v tom, že zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu exekučnému súdu nevyplýva oprávnenie rozhodcovskú doložku posúdiť z hľadiska jej platnosti. V preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne.

Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia; exekučný súd si ani neosvojoval postavenie odvolacieho súdu, tak ako to mylne tvrdil vo svojom dovolaní dovolateľ. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky exekučný súd len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie

posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka podáva len príkladný výpočet neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách. Prijateľnosť podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve bolo preto možné skúmať aj z iných hľadísk, než v tomto ustanovení výslovne uvedených, najmä z tých, ktoré boli v súlade s výkladovými pravidlami uvedenými v Smernici tak, ako tomu bolo v danom prípade.

Keďže exekučný súd zistil už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, že exekučný titul vo forme rozhodcovského rozsudku predloženého oprávnenou, je v rozpore so zákonom, dospel k správne záveru, že nie sú splnené podmienky pre udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ súd prvého stupňa predmetnú žiadosť zamietol a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nešlo o prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v situácii, že pre toto zamietnutie neboli splnené zákonné predpoklady. Postup súdov nižších stupňov nemal preto za následok odňatie možnosti oprávnenému pred súdom konať v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolateľkou namietané ďalšie vady konaní a rozhodnutí súdov, t. j. že ich konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.). sú síce prípustnými dovolacími dôvodmi, ale prípustnosť dovolania (samé osebe) nezakladajú (vrátane namietaného rozporu so zákonom o bankách). Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému prieskumu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže prípustnosť dovolania oprávnenej nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov

dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania podľa § 151 ods. 1 O.s.p. a v dovolacom konaní mu ani žiadne trovy konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. apríla 2015

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová